

Akt nr:
R-E1a-0016

AU\$R-E1a-0016

nr 18 61

Kontrakt.

R

5*0016

Sedan Kongl Majt under den 28 Januari 1881
i och för afdikning af den del af Monarps
mossar, som är belägen inom Grolanda och
Finneveds socknar af Skaraborgs län, enligt
af Lantbrukingenieur O Nilsson upprästat, af
Kongl Majt fast ställt plan och i bestrykt afskrift
härvid beilagda Kostnadsförslag, i måden benämnt en
anslag utan återbetalnings skyldighet af åtta tusen
(8000) Kronor, så, och i enlighet med Riksdagens
för dylikt statsbidrag åtnjutande gifna, af Kongl Majt
gillade förskrift, hafva under tecknade, enligt beilage
protokoll af den 7 April 1880 samt samma dag upp-
rättade Stadgar §§ 7 och 15, af Monarps moss-
utdiknings föresning valda Direction å samma
förenings vägnar i och för detta förslag med Kongl
Styrelsen för Allmänna Väg och Vattenbyggnader,
å Kongl Majt och Kronans vägnar, afslutat följande
kontrakt, hvarigenom vi åtaga och förbinda oss:

§ 1.

Att arbetet, hvarvid vi äro skyldiga att under Kosta
oss alla de villkor och kontrakt, som af Kongl Majt
pröfas lämpliga och nödiga, skän senast börjas år 1881.
och fullbordas inom den 1 September 1882 i näggrenen
afvenestämman med den fastställda arbetsplanen,
utan anspråk på ytterligare bidrag af allmänna
medel må vidan kunna väntas, och har Mo-
narps Mossutdiknings föresning förbinden
att icke allenast tillskjuta, hvad utafven stats bi-
draget kan erfordras, utan att för all fram

20019 R
Så behöfver underhålla de afslappade grepparna och
andra för ändamålet vinnande utförda ar-
beten, sam med stats bidrag blifvit understöddas.
§ 2.

Att i händelse af öfverflöd, utan det förut uträknade
nederbörlig tillägg, skulle ske från den fastställda
arbetsplanen, eller arbetet, utan af Kongl Majt medgif-
vet anstånd icke enom den ofvan bestämde ti-
den fullbordas, det må ankomma på Kongl Majt
att låta inställa all vidare utbetalning af stats-
bidraget samt återfordra hvad deraf blifvit uppburet,
att på engång eller successivt till Kongl Stats-
Kontoret inbetalas; Skolande vederborande i så-
dant fall jemväl erlägga fem procent årlig
ränta å de utbetalade medlen från lyftnings-
dagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjenstemann, sam af Kongl Styrelsen
för Allmänna Väg och Vattenbyggnads för-
ordnas att å arbetet verkställa besigtning,
uppmåta de rikens skapar, som blifvit förda
äfven för taget samt det eller de Kon-
trakt om arbetets afven tagande på entrepre-
nad till vissa delar eller i sin helhet,
sam möjligen afslutats.

§ 4.

Att till arbetet, Skola för trädskolor, der sig
göras läten, användas eget tjänst- och
sysselsatta personer

§ 5

Att gott göra alla kostnader utan undantag,
af hvad namn de vara må, som i följd
af detta anslag förordnas för Kongl

Enligt Chefens i Ästra Väg- och Vattenbyggnads distriktet order har jag inspekterat afdikning af Mönarps mossar, och för jag deräfter lemna följande:

Afsyningsbevis.

Afdikningen af Mönarps mossar i Grolanda och Kinnareds socknar af Skaraborgs län, omfattande kon-
läggning af 1670 tunnland mossar för en beräknad arbetskostnad af 32,000 Kr., och
Kongl. Majt. den 28 Januari 1881
beviljat ett ansly af 8000 Kr. med vilka —
enligt kontrakt med Kongl. Majt. och Kro-
nen af den 15 Juni 1881 — så arbetet utfö-
res enligt gillad plan inom den 1 Sept. 1882.

Vid inspektionen den 9 och 10 sistlidne
Sept. minnes var arbetet fullständigt ut-
fördt enligt stesfäst plan, hvarför jag
för vördsamtt tiustyrka:

att Kongl. Styrelsen för All-
männa Väg- och Vattenbygg-
nader godkänner detta väl
utförda afdikningsarbete.

Koteln den 6 November 1882.

J. Hammarström
Adjutant i Ästra Väg- och
Vattenbyggnads distriktet.

Utdrag

Förening

Undertecknade, egare eller innehafvare af jord i utdiknings-lagenheten Mönarp mossar hafva ingått följande förening, hvars särskilda beslut medelst innesättas uti efterstående:

Stadgar för Mönarps moss utdiknings förening § 1.

Föreningen, som benämnes sig Mönarps moss utdiknings-förening, har till ändamål att, enligt af Länst. brukningsingenjören Hrn Otto Nilsson upprättad och af Kungl. Wäg och Vatten byggnads-Styrelsen fastslått plan, upptaga nödiga aflapsgrufvar för att medelst dessa sätta särskilda jordegar i tillfälle att afdika och salunda i adlingsbart skick bringa det mossamrådet, hvilket beläget inom Grölanda, Kinnareds, Bothevads samt Lüttra sockna, benämnes med ett gemensamt namn: Mönarps mossar och hvars utsträckning närmare bestämmas genom en af Kommisions landmätaren Hrn Ch. Linder upprättad och beskrifven plan-karta.

§ 2.

Föreningens angelägenheter förvaltas af en Styrelse (Sysselmän) bestående af 8/ ättio ledamöter, hvilka bland föreningens medlemmar vid ordinare stämman utvaljas. Ledamötet valdes i Styrelsen minst två år och fler än fyra må icke årligen afgå. Numäla sig flera afgåes saken genom lottning. Styrelsen utser bland sig ordförande ~~ordförande~~ och verkställande direktör, samt sammanträdas på ordförandens kallelse, så ofta ärenden det fordras.

och efter derom af Styrelseledamöterna framställt förslag. Vid dessa sammanträden fördes protokoll och böra för beslut fattande minst fem ledamöter närvara och så jämt antas ledamöterna närvarande och det vid afgifna räkter äro lika för och emot, blifver den mening gällande, som andrföranden beträffar och så andrföranden frånvarande räknas bland närvarande en tillfällig andrförande.

§ 15

Styrelsen erhåller af föreningen följande uppdrag af att hos Kongl. Maj:ts höghöfding anställa en län af allmänna medel till högst belopp, som kan erhållas för ar. betett utförande i enlighet med plan och förslag:

b) att i Sotegarnes vägnar med afseende på afloppsgrafsarnes framtida underhåll till Kongl. Maj:ts och Watten byggnadsstyrelsen afgifva den förbindelsen som erfordras vid erhållande af Statslån,

c) att om arbetets utförande med Kongl. Maj:ts och Kronan afsluta kontrakt på de villkor och bestämmelser, som för utbekommande af Statslån förskrifves,

d) att uppbära och gälla samt worden gemensamt ansvarighet en för alla och alla för en förvalta de medel, hvilka så väl från Statsverket erhållas som och på annat sätt af föreningen anskaffas till arbetets fullbordande

e) att med jordegen, hvilka ega jord inom det för afdikning afsedda

området, men icke vilja i fördraget ingå
lagligen förvara

f) att låta utföra de arbeten, hvilka vid
allmänt förenings sammanträde blifvit
beslutade att för hvarje år verkställas

g) att antaga och afskeda arbetsbeträdn
och dennes arvoden bestämma

h) att sända eller genom befogenhetligt
ambud å Föreningens vägnar talu och
svara inför Domstolar eller offentlig
myndighet uti mål med personer, som
stå utan Föreningen

i) att i allt öfrigt efter allmän lag och dess
stadgar handhålla föreningen angä-
llande.

Fälunda öfverenskommit och beslutadt in-
tyga vi i Synne männens närvaro

Forby gästgifvare den 7 April 1880
Wadholmen Johan Peter Jansson enlyt fullmakt
Skännum Skräddare Johan Andersson

d^e d^e Anders Jansson d. a.

d^e d^e Anders Jansson d. y.

d^e d^e Anders Jansson

d^e d^e Johannes Jansson förmyndare fr.

d^e Tanten A. J. Fock

d^e Skatte Samuel Andersson

d^e d^e Alfred Andersson

Gärdet Skännum Andreas Persson

d^e d^e Sven Johan Andersson

d^e d^e Elias Jansson

d^e d^e Johannes Andersson i Halsary

Backgården	Stamm	Anders Andersson
d ^e	d ^e	Jakob Andersson
d ^e	d ^e	Anders Abrahamson
d ^e	d ^e	Johannes Håk och Pärst Andersson
d ^e	d ^e	Pär August Petersson för P. Svensson. Stultus Helsing
Takslätten		Adam Nilsson
Hevetsverk		Anders Andersson
d ^e		Johan Albert Andersson
d ^e		Enten Hedvig Tranterberg & Sjö Andersson
Slättborn	Ch. J. Tack	
Simanstorp	Ch. J. Tack	
	Göthe och Sacken	
Plim Skarboff		Anders Johansson
"	Brogården	Anders Johansson
"	"	Ch. J. Johansson
"	"	Klas Svensson & A. S. Johansson
"	Glasmåstergl.	A. S. Johansson
"	"	Enten Kajsa Ersdotter och son Johan Johansson
"	"	Gustaf Larsson
"	Skomakarv.	Anders Johansson
"	"	Anders Johansson Johan Andersson
"	"	Alexander Johansson
"	Stamm	Carl Andersson
"	"	Carl Petersson
Tafvare	Kolgf	Anders Johansson
"	"	Janas Andersson
"	"	Alexander Johansson
"	"	Janas Larsson
"	"	Trans Lundén
"	"	Janas Andersson
"	"	Anders Andersson
"	"	Johannes Johansson
"	"	Alexander Johansson
"	"	Carl Petersson

Tofvare Lars Andersz	A. Fjellberg
" "	Johannes Olofsen Hans Johansen
	ack J Carlsson
Monare Sten- och Ljung	Anders Johansen
Lutare Ledsz	L. J. Johansen
" "	E. Jansson
" Marboz	E. Jansson
" "	L. J. Johansen
" Leds och Marboz	Johanna Karl dotter g. son Johan Petersen
" "	Ter Olofsen g. Alexander Petersen
Tastare Kulez	Johannes Moenssen
" "	J. P. Johansen
" Mellang	L. J. Johansen
Lagerstap Weste och Baitz	A. Borg Kronambud
Kinnared Prestz	J. Wimmerborn kamistörin Ambud
" Fyrtögård och Klackz	Johannes Magnusson
" "	Johannes Nilsson
" Klar. Kan g.	Gustaf Bengtsson
Sörby gårdsgifvargård	A. Nilsson
" "	Maria Flaberg
Svenstap Stongz	Johannes Olofsen famyndar
" "	L. J. Nord
" "	Johannes Olofsen
" "	Anders Andersson
Nag layz	Anders Johansen
" "	Gustaf Petersen
" "	E. Svensson
" "	Anders Andersson
" "	Johan Jansson
" "	A. Jansson och Jansson P. Andersson
Halsang	A. Andersson
" "	Johannes Andersson
" "	P. G. Håkansson

År 1840 Lenningsgården sk. P. Jönsson
 " " Anders Johan Larsson
 " Modgården sk. V. Borg
 " " Per August Petersson
 " " och Odette Lars Johansson
 Slutligen Ledsig. Siggis och Odette Lars Johan Eriksson
 " Baskis och Arvid Samuel Larsson
 " Siggis Josef Larsson Skolehus 24. Namn. Larsson fängelse
 Menarv Sten och Lennig Gustaf Andersson

Egenhändiga underskrifterna bevisas af oss
 på engång närvarande vittna föräktningens män.

Otto Nilsson Anders Svensson Anders Petersson
 o Rätt utdraget vittna

Carl Hagström A. P. Jönsson

Utdrag

År 1880 den 7 April instände sig under
tecknare i Söby gästgifvargård af Kinne-
veds Sackem och Skaraborgs län för att enligt
förordnande af Koningens Befallningshafvande
hålla sammankommande med deltagare uti ut-
deltningssagen beten Mönarsjö mossen
i och för antagande och under tecknande
af en förning, omfattande de viiktor, hollte
böda ligga till grund för utdeltningens ut-
förande; och hade kallade till dagens sam-
manträde utfärdats dels genom Kungörlsen
i Grölanda, Kinneveds Götterveds och Luttera
kyrkor dels afven genom af Kronobefallningens
meddelade särskildt kallade och bifogade
så väl Kungörlserna som kallade listorna
under deltagarna till och till. Till följd häraf
infunno sig utom de kallade Gode män
och Svensson Trögården Söby och Anders Petersen
i Tyddebos. följande:

Publicke ombud Krono Länsmän och Borg för
Kronokommunens Lagerstap samt kommunens
g. g. Venerbar för Kinneveds Prestgård; af
öfrige intressenta infunno sig från Grölandens
sackem: Andreas Clausson, Holm, Anders Joh-
san Wädholm Johan Andersson Skanum Skräddare
Anders Johansson Skanum Skräddare, Anders
Johansson dito gård, Anders Johansson dito gård,
Johannes Johansson Skellangården Tjörnsjö
förmyndare för Lars Eklins skolehus, Kammaren
Jensson Herr och g. Tack för Tanten Simonstap
och Plättborn, samt Andersson Skanum Skräddare
Sven Johan Andersson Skanum Gädd, Claes

Andersson dito gården ¹⁴Johannes Andersson
i Halsång, dito, för Skännum Backe,
Anders Andreasson, ¹⁴Jacob Andersson, Anders
Abrahamson, Lars Skrifan, ¹⁴Johannes Kall, Per
August Petersson för P. Svensson Skrubhus i
Nalgården Örtorp, Adam Messan Tokastaten,
Anders Andersson Hvitstark Albert Andersson
d' gård, Sven Johan Andersson i Skännum
Gärdet för Eufkan H. Frankenberg, Carl Säter
berg Olofsberg, f.d. nämndemannen Skrifan
Backgården för Peter Persson Skrubhus Olofsberg,
från Gökens saken: Anders Johansson
Åkerbågårderna och Brog, Anders Johan Johansson
Brog, Claes Svensson Brog, Anders Johansson
Elin Glasmaran, Johan Johansson för
Eufkan Kasse Dufkan i Glasmaran, Gustaf
Larsson dito gård, Anders Johansson
Skamark, Elin, And' Johansson, Johan Andersson,
Alexander Johansson Skamark, Elin,
Carl Andersson, Carl Petersson Stommen Elin,
Anders Johansson Nalg, Tofvorp, Jonas Andersson
dito gård, Alexander Johansson Nalg,
Tofvorp, Frans Lundin, Jonas Andersson, Anders
Andersson, Johannes Johansson Alexander Johansson
i Nalg, Claes Petersson i Stommen, för
Hyllan, Tofvorp och Anders Kjellberg, Johanne
Andersson, Frans Johansson och Johan
Carlsson för Lars Andersson Tofvorp; Håfrans
gård Hammargården Fark. Från Kinnens
saken: för Månarps Storg, Gustaf Andersson
för Månarps Lång, Gustaf Andersson, Anders
Johansson, för Storg Leds och Åkerbå,
L. Johansson, Gustaf Johansson, Johan

Peter Johan för Peter Jönssons Sterbhus, Per
 Olofson Skarbo, Samuel Larsson Backe för Josef
 Larssons Sterbhus Siggards Stutarp, Samuel
 Larsson Backegården Stutarp Johannes Jönsson för
 Erikas Greta Larssons i Ödegården Stutarp, Lars
 Johan Eriksson i Siggards för Ödegården Stutarp,
 Johannes skänkar Håger Stutarp, Johan Peter
 Jönsson dito, L. J. Johansson Skellom Stutarp,
 Anders Johansson, Samuel Larsson Östergården
 Stutarp, för Kyrtorp och Klackarp Johannes
 Magnusson och Johannes Skerf Klackarp
 Gustaf Bengtsson, för Söby gårdsgård
 Anders Skerf och Maria Floberg, för Sten
 gårdens Lunnarp Johannes Petersson, Johannes
 Olofson sönson förmyndare för Anders Johansson
 Sterbhus, Lars Johan Nord, för Lång Johannes
 Olofsson Anders Andersson i Alarp, för Nag-
 larp Anders Johansson, Gustaf Petersson, Gustaf
 Svensson, Anders Andersson, A. Johansson,
 för Hålsarp Anders Andersson i Alarp, Johannes
 Andersson, Per Håkansson, för Lunnarp Alarp
 Karl Wallentinsson, Anders Peter Jönsson, Anders
 Johan Larsson för Lars Jönssons Sterbhus, Lunn-
 arp Alarp K. Nilsson, Kronolansman Borg,
 Per August Petersson för Peter Svenssons Sterbhus,
 för Nalg Kronolansman Borg, för Ödegården Lars
 Johansson

§ 1.

Konungens Befallningshafvandes förordnande för för-
 rättningen samt de derom gjorda anskaffningar
 nu.

§ 2.

På frambäst fråga huruvida jäfs anseendning

vare att med förättningens medlemmar anfördes svaras,
des enhälligt: Nej! förättningens medlemmar och gode
medlemmar visade sig ej ^{hellas} stå i något jäft förhållande
till någon af Intressenterna

§ 3.

Framlennades af Kaptenen och Skiddan Herr
A. Selander förslag till förening delegarne emellan,
omfattande de bestämnelser och villkor på grund
af hvilka den ifråga varande afdelningens skulder
utgöras; och blef, sedan delegarne om denna
förening, som herynta befrages, togel Rannedans
den samma i vederbörlig ordning under tecknad

§ 5

Framställes af Kaptenen m.m. A. Selander om upplagande
af ett instruerat lån uppgående till högst fyratusen
(40,000) kronor hvilas delegarne enhälligt samtyckte.

§ 8.

Sedan nu genom framställd fråga utant befragt att in
gen af intressenterna hade något vidare att erinra afslöts sammanködet

Träby gästgifvarens gäst den 7 april 1880

Otto Nilsson

Förättningens man

För ständets protokoll är för oss uppläst och varden härmed godkänd

Afred Selander

Wernerham

A. Berg

konstlärare ombud

Kronskämbar

Egenhändig under skriftens bevisning af på engång när,
varande gode man.

Anders Svensson

Anders Petersson

Rätt utdraget intyga

Carl Hagström

A. S. Jönsson

Utdrag

Protokoll hållet vid ordinarie bolagsstämma med delegaterna i Skörrarps Moss utdelningsförening o' förby gästgifvergar den 14 Mars 1881.

1. Att i förhandlingarne deltaga hafva anmält sig följande delegater:

Fran Grölanda Sackten

för Skörrarp f. d. Kommissarien Kammarjunkten A. Fick

Skutegården Skanum A. Andersson

" " S. Andersson

Bäckgård " A. Andersson

" " J. Andersson

" " Lars Nilsson

Färdet " Andreas Persson

Skäddången " J. Andersson

Tamten " A. P. Johansson

Göthnereds Sackten

Marbagd A. Johansson

Lars Andersson Tofvarg A. Kjellberg

" " Johannes Olsson

Rumpgård Alexander Jansson

" Jonas Andersson

Kinnareds Sackten

Åkerby Målg Byfällningsman Borg

Larsby Långg Johannes Petersson

" Johannes Olsson

Kagby Anders Johansson

" Alexander Jansson

" Gustaf Svensson

Långgård Slutby Johan Petersson

Lörlöf gästgivarvärd

"

Kyrkogården

Slutarv

Fartorp

"

"

Mönarp

"

Lierup

Anders Nilsson

Marin Flöberg

Johannes Magnusson

Johan Eriksson

L. J. Johansson

Johannes Ekansson

J. P. Johansson

G. Andersson

Anders Johansson

dessutom hafva anmält sig utän föreningen
stående Luttera lienz, Johannes Jansson, Wasaga
Anders Larsson Mönarp Lierup August Andersson.

6: Direktörerna Anders Johansson i Marbogården, Gustaf
Wengström i Klackarup, Johannes Ekansson i Kule
g. Tarp, anmälde sig vilja öppna från styrelsen
och invaldes i deras ställe: Alexander Jansson i Rumpu
gården, Lars Johan Eriksson i Slutarv samt krono
befallningsman A. Borg. Direktörerna bestå
således af följande ledamöter: Ordförande Kapten
A. Selander, Ledamöter Kronobefallningsman A
Borg, Gustaf Andersson i Mönarp, Lars Johan
Eriksson i Slutarv, J. P. Johansson Tamten Skånum,
Johan Johan Andersson Gärdet Skånum, A.
Kjellberg Lars Andersson Tofvarp, samt Alexander
Jansson i Rumpu Tofvarp

Vilken förkam ej att hie protokollet anföras
som öfver

Alfred Selander
Ordförande

Uppläst och förklarad

A. Borg, Johannes Magnusson, Joh. Petersen, A. Kjellberg

Rätt utdraget intyga

Lars Magnusson

A. J. Jansson

År 1879 i Juli måned indstillede
sig undertegnede i Limmings
gård i Grolands socken af Skaraborgs
län för att på begäran fortsätta och
afsluta den under loppet af åren 1877-
1878 påbörjade undersökning i och för
plans upprättande till afteckning af de
s.k. Monarps mossar och får jag nu öfver
denne afteckning, jemte bifogade profit-
ritning samt af Kommissions landmätarens
Åt det ände upprättad plankarta och
are afteckning lämna följande utlåtande
och kostnadsförslag.

Nedan för mera än ett halft sekel tillbaka har frågan om
afteckning af de vidsträckt mossstrakter, hvilka under ett gemensamt
namn af Monarps mossar, utbredda sig inom Grolands, Kinn-
moss, Goleväs och Luthra socknar af Skaraborgs län utgjort ämne
för rådplågningar vid flera för ändamålet af delegarne kunn-
gjorda sammankomster, utan att man dock förrän under de
allra senaste åren kunnat ena sig om att bringa den längre
än till blott föremål för meningssutbytet. Visserligen är en afteck-
ning af sådant omfång, som den ifrågasvarande en sak att nog
öfverväga innan man skides till vidtagande af åtgärder för
dess verkställande, men de fördelar hvilka med en säkerhet
denne afteckning skänker medföra, är så stora, att någon tvistan
om företagets goda beståndsart icke gerna af den med saken i
nogon mån förknäpne torde kunna lyftas.

Monarps mossar innehållande en areal af 2535 $\frac{1}{2}$ 39 qv. ref.
eller 4527 tunnland $\frac{1}{2}$, k $\frac{1}{2}$, intaga en yta af serules regelbun-

den form; dess största bredd i norr och söder är omkring 2000 fot
och längden öster till väster 28000 fot. Runt omkring denna moss-
trakt och omedelbart intill dess begränsningslinier ligga de i efter-
stående arealförteckning upptagna byar och hemman med deras
åker och äng af hvilka egoslag ganska stora områden är så lågt
belägna, att de ej kunna fullständigt förkännas med mindre än att vät-
ten aflopp i förflutna hand bereddes för mossmarken denuvid.

De ifrågakommande mossarne hafva i sitt nuvarande skick
ej en enda flodgraf att frän dess stora yta, som nämligen, är den
öfver 4500 F^2 , afföra tillströmmande underbör, utan måste de
lemnas att afvandra från den af tillstånde vatten genomspräng-
da marken, något som naturligtvis måste inverka menligt på be-
skaffenheten af ortens klimat och följaktligen medföra skada
såväl i sanitärt som agronomiskt hänseende. Dessutom
lygga dessa vidsträckt mark, som man är nästan otvung-
liga, ty det är i samman förband med lifsfara att beträda dessa, i
helt och hållet ifrån möjligheten att lemnas afsevärd afkomst.

De dåliga vattenväxter, som nu förkomma och hvarfbländ
starr och juncus arter är de förherrskande, lösa ej mödan att
afberga, öfver om man dertill under mycket tona somas
skulle hafva tillfäll; yheller kunna dessa dåliga halfgräs af
djur åtkommas enas markens lösa tillstånd höfvis utgör till-
del.

Sådana förhållanden måste naturligtvis förr eller senare
frammana beslut om dessa vattenstake markens aförklaring,
isynnerhet, som jordmannens beskaffenhet är temligen god.
Mossarne bestå nemligen af ett 4 à 10 fot och derutöfver djupt
lager dyjnd på botten af regelvis sand och grus samt till en min-
dre utsträckning hvilande på sten eller rent berg.

Underlagen af sten och berg på 4 à 6 foti djup under markytan
förkomma hufvudsakligen i södra och västra delarne af mossen
där åter de andra och östra halla djupare dy och på en areal

af omkring 500 tunnland öfvergå i bräntorf. Sammanhållet är dyren
allt säsom godartad och ausvattnad hvitmolmen. Hvilken utgör det
öfversta lagret är af ringa mäktighet endast uppgående till i
allmänhet 1 fot djup, för den blifva tydelig till oöfning, sedan den
först blifvit ändamålsenligt aförkad.

Vattenområdet, från hvilket ifrågakommande aförkningar skola öfverföra
vatten, uppgår enligt Topografiska Corpsens karta af år 1845 till 750
millioner qv. fot och har med ledning härpå och af ortens årliga
nederbörd, hvilken under vintermånaderna antagits till 0.4 fot
kanal dimensionerna blifvit beräknade så stora, att värflodet
under loppet af 15 dygn skulle kunna afföras, utan någon
fara för öfversvämning. Mossarnes naturliga affall är säsom af
profilritningen närmare framgår sådeles godt och har därför
kanalbottenarna kunnat gifvits en relativt fall emellan 1:3000
och 1:315 säsom det minsta och största. Luthnings anlaget för två
sektionerna är allstädes 1:15. Kanalernas djup har bestämts
med hänsyn till markens mer eller mindre lösa beskaffenhet.

Aförkningsplanen, som å bifogade kartor finnes an-
gifven har blifvit uppmättad med noggrant iakttagande af
hvar terrängförhållanden kraft och har därför de föreslagna
kanalernas läge blifvit bestämt der, hvarest minsta hinder af
berg och stenbunden mark mött. Aförkningsplanen uppdelas
för afdelningar eller systemer, som kunna öfverenskomma af hvar an-
dra utföras. Det första systemet utgöres af hufvudkanalen från
Torby bro till Knutsa å samt på väster sida omkring 3 bi-
gräfor. Det andra består af hufvudkanalen från Kastarps å och till
samman å samt 4 bi-gräfor.

Inom första systemet äro de föreslagna dikelinierne å plankartan
utmärckta med rödfärg och ha öfven genom olika färgläggning dessa
dikens profiler särskildt blifvit angifna och återfinnas under N^{ros}
I, II, III, och IV. Kostnaden för uppgräfningen af nämnde 4 kana-
ler är enligt bifogade kostnadsförslag beräknad till 32,000 kronor.

och den areal som denna kostnad skulle komma att dräba
uppgår till 1670 tunnland, altså per tunnland till 19,26 Kronor.

Det andra systemets dräningslinier är betecknade med
blå färg och öfren med olika färgläggning särskildt anvisad
å profiltritningen, der de återfinnas under N^o V, VI, VII, VIII
och IX. Kostnaden för dessa kanaler uppskattning ställer sig
högre ena kanalerna är till sin dimensioner ~~stora~~ ~~stora~~
stora ifrå om af den större vattenmassa, som genom denna
samma skan afbildas, den /kostnaden/ uppgår till 54000
Kronor. Arealen vattenkastad mark inom detta system upp-
går till 2857 tunnland 1,1 k^l och blir således kostnaden per
tunnland 18,90 Kronor.

Äf hvad här öfvan blifvit anfördt torde framgå att före-
taget är af bästa beskaffenhet. Sällan är väl som här så fel-
let, att så vidsträckt mark, som de ifrågavarande, kunna
aförkas utan att kostnaden för en större vattendrags upp-
rensning kommer med i räkningen och sällan är fören af-
dikning så i allmänhet gynnsam och naturförhållanden
för hantver som vid den nu ifrågasatta, hvaran också af-
dikningens kostnad ställer sig så låg som respektive 19,26
och 18,90 Kronor per tunnland. De fördelar som utom trifvel
måtte blifva resultatet af företagets utförande är flera
och vigtiga och bland de väsentligaste må anföras:

- 1) att stora vidder af odningsbar mark tillvinnas;
- 2) att ortens klimat blir mildare och mindre frostlämrigt;
- 3) att kalfallen beredas att tidsenligare aförka den intill
mossarne angränsande gamla åkerjorden.

Och får jag på grund af det nu anförda för det lif-
ligaste förorda företagets utförande och att detsam-
ma måtte af för sådane andamål anslagna statsme-
del understödjis såväl med län som direkt anslag

Det första af här ofoan angifna dränningssystem torde
först böra verkställas.

Uoav arbetets utförande beträffas så verkställas detta
i stora ofverkastammet med de för de olika aflopp-
pen bestämda dimensioner, som å profildröningen äro
i fot och tum angifna. Kostnadsförslaget är i schakt-
ningens pris ofver räknat kostnaden för dränning-
dens borttransportering inom en gräns af 200 fot från
kanalkanterna.

Kanalerna uppgrovas i den ordning som num-
reringen å profildröningen angifves och börjas grof-
ningen vid knuten an och fortsättes derifrån upp-
för i afloppen.

Öfr punkter äro i jordfasta stenar inbygg-
na och deras läge och höjd synas af plan- och profil-
dröningarna.

Lödertelje den 30 Oktober 1879

Otto Ekblom

L. f. Statens Landbruksingenjör.

Undertecknad ex officio

O M Herman.

Samman drag af beskrifningen till kartan öfver
S.k. Monärps mossar inom Grolanda Kunnens
Göthevads och Lüttra Socknas af Skaraborgs Län,
uppmätt till största delen efter äldre beskrif-
ningar, år 1879.

Socknas, byars och hemmans namn	Areal		Tunn- land	Kopp- land	
	Ref.	Stän- gis			
<u>Lüttra Socken</u>					
Långholmen	3270	40	584		
Lidn, Munkagården, Kockarönten	620	86	110	27	8
Lillegården och Wassagården					
<u>Kunnens Socken</u>					
Lutarps by	2174	50	388	9	7
Fastarps by	230		41	2	3
Lagerstorp	252		45		
Prestgården Kunnens	262	82	46	29	8
Sörby 1 mant	137	14	24	15	7
Storöf Svenstorp	187	28	33	14	2
Lillegård 1 ²	89	11	15	29	2
Naglarps by	1813	65	323	27	7
Åltorps by	475	61	84	29	8
Ualsång	256	38	45	25	
Monärp	4909	98	876	25	
<u>Grolanda Socken</u>					
1/4 mant. Väddeboiken	56	14	10	8	
1/4 " Skattebo	12	39	2	6	8
1 " Linnestorp	148	02	26	13	8
1/4 " Uagen	20	29	3	22	8
1/8 " Espeskuden	10	39	1	27	4
1/8 " Waddholmen	545	29	106	12	5
1/4 " Holmen	412	34	73	20	2
Kyrkebohl	135		24	3	4
Oftoröf	16070	59	2869	23	9

	öfverförst—	16070	39	2869	23	9
1/8 mantz Tokaslätten	_____	41	39	7	13	7
Skannus by	_____	3223	78	575	21	6
Grötsårt	_____	93	89	16	24	5
<u>Göteveds socken</u>						
Tofvåps och Rhins byar	_____	4129	14	737	11	1
Alluan torfmoss	_____	1792	40	320	2	3
Summa		25351	39	4527	1	1

Fördelning
af förskänsareal på de två olika
aförknings systemerne:

Första systemet

Alla ofrån uppräknade hemman inom Grolan
da Socken _____

Kinneveds Socken

af Slutarp by _____

Prestegård Kinneved _____

Sörby 1 mantz _____

Storgården Svenstorp _____

Lillegården _____

Naglarps by _____

Årtorps by _____

Udaloäng _____

af Mmarp _____

Lagerstorp _____

Summa

= = = = = = =

= = = = = = =

4750	12	848	7	5
184		32	27	4
262	82	46	39	8
137	14	24	15	7
187	28	33	14	2
89	11	15	29	2
1813	65	323	27	7
475	61	84	29	8
256	38	45	25	
943	90	168	17	7
252		45		
9352	01	1670		

Nostnads förslag
af en föreläggelse af rikning af S. K. Monarkens mässas
belägna inom Grolanda, Kinnareds, Gotveds och
Lutha socker af Skaraborgs län

Trasf.
 Tráfelen N° II
 Afoufiro

afverförat

19898 82

0-15	5870	Ljörd	148,400	6	890,400	2 ⁰⁰	1780	80	
		Sten i grus	32,400	15	486,000		972		
		Vägrumma mellan N ^o 9 och 10					75		2827 80

Profilen N° III

0-11	4400	Ljörd	188,200	6	1129,200	2 ⁰⁰	2258	40	
		Berg	1,000	100	100,000	2	200	"	
11-14	1200	Ljörd	41,250	6	247,500	2	495	"	
		Sten i grus	2,910	15	43,650		87	30	
		Vägrumma mellan N ^o 11 och 12					75		3115 70

Profilen N° IV

0-11	4400	Ljörd	166,936	6	1001,616	2	2003	23	2003 23
		Summa							27845 25

L^e 15% af förståenets slutsumma tillägges för materialier, tillsyn af arbetet m. m. och utföras mest

Summa Kronor 4154 75

= = = = =

Godkännt den 30 Oktober 1879

Otto Nilsson

f. f. Statens Landtbruksingeniör

Vörneras

ex officio

O. M. Nerman

Tillhvi den genom K. Mj^{te} råd. bref af den 28 Januari 1881
närst gillade plan

A. M. Lindgren

vand.

Likheten med vidmerare afskriften intyga

Carl Hagström

Gust. Nyberg

Stads Kantont.

§ 6.

Att för fullgörandet af detta Kontrakt ställa
sådan säkerhet, som af Kongl. Majt. kan i när-
den godkännas.

Till yttermera visso äro härvid två likalydande
exemplar upprättade, som skedd i Simonstorp
den 21 April 1881.

På Monops motsätsnings-förenings vägnar.

Alfred Selander
Kapten.

L. J. Andersson

A. Borg
Kronolänsmann.
L. J. Erickson

Gustaf Andersson

A. Kjellberg

A. P. Johansson

Alexander Jönsson

Att Kapten Alfred Selander, Kronolänsmann
A. Borg samt Heemans egarne L. J. Erickson, A. P.
Johansson, L. J. Andersson, Gustaf Andersson, A. Kjell-
berg och Alexander Jönsson i begges var närvaro
egenhändigt undertecknat förestående kontrakt in-
tyga, Simonstorp som ofvann

Carl Hagström

A. P. Jönsson

Landbrukare

användare

Med stöd af Kongl. Brefvet den 28 Januari 1881 antages Kongl.
Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader, af Kongl. Majt. och
Konsent vägnar, härmed detta kontrakt. Stockholm den 15 Juni 1881.

Carl Beijer

Beijer